

Lesný chodník Vysoký vrch

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Považská Bystrica
Geomorfologická jednotka:	Súľovské vrchy
Geologická jednotka:	vnútrokarpatský paleogén
Chránené územie:	Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy
Prístup:	bus Bodiná
Východisko:	Bodiná, centrum
Trasa:	1. modrá trasa - zdravotný okruh: Bodiná, centrum - popod Vysoký vrch - Bodiná, centrum 2. červená trasa: Bodiná, centrum - Vysoký vrch (766 m n. m.) - Bodiná, centrum
Dĺžka, prevýšenie:	1. trasa - 4 km; 2. trasa - 6 km (včítane 1. trasy) s prevýšením aspoň 370 m
Čas prechodu:	2 - 3 h
Počet zastávok:	1. trasa - 8; 2. trasa - 3
Náročnosť:	nenáročná a stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, lesnícke, historické, náboženské

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší (pozri poznámku nižšie), celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Trasa je v prvej časti čiastočne súbežná s modrou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2011

Aktuálny stav: Informačné panely v teréne žiadne nie sú, chodník je dobre značený (2022).

Textový sprievodca: nie je; na stránke miestneho turistického klubu KST Horec Bodiná sú voľne dostupné obrázky informačných panelov > .PDF

Kontakt: Obecný úrad Bodiná, Bodiná 102, 018 15 Prečín, tel. 042 / 4398 035

Poznámka: Kratšia (4 km trasa, modrá) je vhodná aj pre bicykle.

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Bodiná. Obec západne od Rajca v strede vnútrohorskej Súľovskej kotliny v Súľovských vrchoch pozdĺž Bodianky. Bola založená začiatkom 14. storočia na zákupnom práve, prvá zmienka je z roku 1345. Od vzniku bola vo vlastníctve zemianskych rodín, iba v roku 1471 bola prechodne v majetku hradného panstva Považská Bystrica. V okolí obce boli počas Slovenského národného povstania tuhé boje. V obci je renesančný rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie Kráľovnej anjelov z roku 1668 postavený na starších základoch, v polovici 18. storočia zbarokizovaný (národná kultúrna pamiatka). Zvláštnou pamiatkou sú znaky vyryté do skál neďaleko obce (samostatné heslo).

Znaky na skalách pri Bodinej. Na juhozápadnom úpätí vršku Mazáková (595 m n. m.) severozápadne od Bodinej sa nachádzajú nápisy vytesané do skál dosiaľ neobjasneného pôvodu. Majú charakter znakov veľkosti 10 - 15 cm s hĺbkou ryhy 1 - 2 cm. Objavil ich v 19. storočí slovenský publicista, archivár, múzejník a pracovník Matice slovenskej Pavol Križko. Považoval ich za slovanské písmo, aj keď väčšinu z nich predstavujú jednoduché alebo lomené kríže. Zaoberal sa nimi aj Vojtech Bukovinský, ktorý ich považoval za runové písmo a na ich základe hľadal tzv. mílniky Jantárovej cesty. Znakom z Bodinej sa venoval aj Antonín Horák (O Slovanoch trochu jinak, 1991), ktorý ich považuje za symboly o ľudských obetiach, ktoré sa tu údajne vykonávali. Podľa jedného znaku na nízkom kameni, ktorý je napísaný azbukou aj latinkou a znie „Regina coeli laetare“ - Kráľovnú nebies chválime -, sa predpokladá, že aj ostatné znaky nebudú až také staré a mohli byť určitou formou prejavu náboženského cítenia alebo priestorom, kde sa mohli konať neznáme kultové obrady. Podobné znaky sa nachádzajú na hlinených tabulkách z Kréty.

Chránená krajinná oblasť (CHKO) Strážovské vrchy. Veľkoplošné chránené územie na severozápade Slovenska s členitým areálom zhruba medzi Hričovským Podhradím, Dolnou Porubou a Čavojom vyhlásené v roku 1989 za účelom zabezpečenia ochrany a racionálneho využívania najzachovalejších častí prírodného prostredia Strážovských vrchov a Súľovských vrchov. (Pozn. Do roku 1978 tvorili tieto dnes samostatné geomorfologické celky jeden horopisný celok Strážovské vrchy.) **Strážovské vrchy** sú jadrovým pohorím, budovaným najmä vápencami a dolomitmi

subtatranských príkrovov. Granitoidné jadro je odhalené len v malej juhovýchodnej časti pohoria. Od ostatných pohorí Centrálnych Západných Karpát sa líšia v tom, že nemajú ústredný chrbát, ale tvoria ich mozaika vrchov, hrebeňov a chrbtov a kotlín, navzájom prepojených hlbokými dolinami miestami s tiesňavovitými úsekmi. Ich dominantou je Strážov (1 213 m n. m.). **Súľovské vrchy**, budované centrálneokarpatským paleogénom (najmä zlepenkami), kulminujú Veľkým Manínom (891 m n. m.) a je pre ne charakteristický výskyt svojrázneho skalného reliéfu, najmä v obrube rozsiahlej vnútrohorskej Súľovskej kotliny. Prevažnú časť územia CHKO tvorí vrchovinová až hornatinová neosídlená lesná krajina (90 %) s mnohými skalnými útvarmi, zvyšok zaberajú lúky a pasienky v okolí obcí. Pestré prírodné podmienky na relatívne malom území podmienujú vývoj cenných rastlinných spoločenstiev ako aj jedinečných typov krajiny. Prevládajúcimi lesnými spoločenstvami sú bučiny a na silno skeletnatých pôdach a skalách sú hojne zastúpené i sutinové lesy či reliktné borovicové lesy. Územie sa vyznačuje bohatou vápencovou flórou so zastúpením teplomilných panónskych druhov, ale aj horských a vysokohorských karpatských druhov. Svojou rozmanitou flórou priťahovalo botanikov už od začiatku 19. storočia (J. L. Holuby, A. Rochel, K. Brancsik, J. Futák, G. Runkovič, E. Fajmonová). Z celkového počtu asi 70 druhov orchideí (vstavačovité) rastúcich na Slovensku sa tu nachádza okolo 40 (hniezdovka hlístová, korálica lesná, kruštík malolistý...). Z hľadiska vývoja karpatskej flóry tu rastú cenné západokarpatské endemity (hmyzovník Holubyho, chrastavec Kitaibelov pravý a i.). CHKO sa zhruba kryje s územím európskeho významu a tiež chráneným vtáčím územím - obe s rovnakým názvom ako CHKO a obe sú súčasťou sústavy Natura 2000.

Názvy informačných panelov

1. Lesný chodník Vysoký vrch
2. Symboly kresťanstva (lokalita Na Obrázku)
3. Bez vody niet života (lokalita Biela voda)
4. Lesná pedagogika (lokalita Dolné bezie)
5. Zvieratá nášho lesa (lokalita Pod Černovom)
6. Obec Bodiná, história a súčasnosť (lokalita Lány)
7. Zachovajme lesy potomstvu (lokalita Pod Černovom)
8. Voda v bodianskych lesoch (lokalita Skotňa)

Panely v teréne žiadne nie sú (2022); ich obrázky sú vyššie na stiahnutie.

